

„NOWY ŚWIAT”
THE POLISH MORNING WORLD
PUBLISHED DAILY AND SUNDAY
24 UNION SQUARE
NEW YORK, N. Y.
TEL.: BUVVREBART 5425.
MEMBER
A. B. C.

Nowy Świat

MORE
CLASSIFIED ADS
LAST WEEK IN THE
NOWY ŚWIAT
— ALL —
THAN IN
OTHER POLISH N. Y. CITY
DAILIES
COMBINED

Published and distributed under Permit (No. 66) authorized by Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of New York by order of the Postmaster General.

No. 146. Rok XXIV. DAILY AND SUNDAY

NEW YORK, Sobota, 3go września (Saturday, September 3rd) 1921

Printed at Second class matter March, 21st, 1914, by New York Post Office, New York.

Cena numeru 3 centy

SPRAWA G. ŚLĄSKA BĘDZIE WKROTCE ZAŁATWIONA

UD ROSYJSKI WYCIĘNZONY GŁODEM WYGLĄDA ŚMIERCI

Umierający wiesniacy nie chcą zabijać koni potrzebnych do pracy na roli

(Korespondencja Floyd Gibbonsa do N. Y. Tribune.)
MORKOWSKAJA Borkówka, gubernia samarka, 7 września. — Wioska Morkowska Borkówka jest wioską śmierci. Pod szarym obławnym niebem, wszystko co się znajduje na ziemi, jest przepelzone żarem i pyłem, tamującym oddech i wierzącym się w oczy w nozdrza. Wioska sama składa się z dwóch szeregów domów, rozdzielonych od siebie drogą nieodwołalną ani trotuarem, ani żadnym brukiem, a choćby nawet fosa. Wioska pusta, ani szczeniaka psa nie słychać, ani dymu z kominia nie widać, choćby świdrować o pobycie żywej duszy we wiosce. Wjechały w środę wioski napróżno przegładzali się chłom, niedziele znaku żyjącej duszy. Nie widać koło domów dziesiątek bierzących. Nasza dwójka koni była jedynymi stworzeniami, żyjącymi w tej wiosce. Zeszliśmy z wozu i weszliśmy przez male drzewo do najbliższej chaty. Zastaliśmy w drodze kobylicę, która się podniosła na nasze wejście, i na zadane jej przez tłumacza pytanie, dlaczego nikogo z ludzi nie widać we wiosce, odpowiedziała: Ponieważ wszyscy są tak wycieńczeni głodem, że nie poruszają się. Ludzie nie widzieli chleba od zeszłej wielkonoży. Gdzie jest mój mąż? Umarł przed trzema tygodniami i leży na kółku, od tam w kątach. Wkrótce za nim pójdzie, ciągnęła głowę kobieta, wskażąc na dwie dzieci, które podniosły główki ze swego łóżka na pięciu chlebowym, stojącym w porośniętym łące. Stajemy się coraz słabszymi i spodziewamy się śmierci każdej chwili. Długimy chodzili w poszukiwaniu jakiegokolwiek pożywienia, ale wszystkie nasze wysiłki były daremne. Żywny się trawę, korzonki i kora. Dzieci umierają, nie bierzący się do jedzenia naszymu bytciu. Dzieci chudną coraz bardziej, ale ręką podają pożywienie, bo nie wiedzą, że pożywienie to nie nasyci, ale ja wiem i spodziewam się bliższego końca.
Zwiedziłszy inne chaty tej wioski, liczące 200 rodzin, około 1000 dusz, a obecnie liczę nie więcej jak 300 osób, oczekujących każdej chwili śmierci. W kilku domach zauważyliśmy obecność koni, prawdziwe szkielety powleczone skórą. Na nasze pytanie dlaczego oszczędzają (nie konie zamiast je zabić na nasze widzenie, odpowiedź nam, że konie będą potrzebne do pracy na polu, jeżeli rząd dostarczy zboża na zaspow. Po otrzymaniu tej odpowiedzi wyszliśmy w drogę powrotną. W okolicach objętych głodem położenie jest wszędzie takie same jak w owej wiosce opisanej powyżej.

100,000 MIESZKAŃCÓW BERLINA OPOWIADA SIĘ ZA REPUBLIKĄ

Umierający i radykalni socjaliści lohajni dla republiki

KOPENHAGA, 1 września. — W Berlinie odbyła się jedna z największych demonstracji, jakiej nie widziano od czasu rewolucji. Na ulicach zgroma dziło 100 tysięcy ludzi, lojalnych dla republikańskiej formy rządu demokratycznej przeciw zakusom reakcji i monarchistów, którzy jawnie się przygotowyw do obalenia republikańskiej formy rządu. Wszyscy członkowie umiarkowanej i radykalnej partii socjalistycznej porzuciły partię, aby zdemontrować swego solidarnie w obronie zagrożonego ustroju republikańskiego.
Demonstracja choć urządzona na ogromną skalę odbyła się w najlepszym porządku — bez żadnych przeszkód i zamieszania, co dowodzi, że żywiłoby reakcyjne zrozumiły swoją bezsilność i nie odważyły się na urządzenie kontrodemonstracji.

Powstańcy hinduscy wciąż anglików w zasadkę

CALICUT, Indie angieskie, 2 września. — Oddział wojsk angielskich, który wyruszył znową w sobotę w autobusach pociągów przeciw powstaniu, został wciągnięty przez 4000 powstańców hinduskich w zasadkę w pobliżu Monzaru. Wielu żołnierzy angielskich zostało zabitych. Powstańcy rownież ponieśli znaczne straty.

Kongres żydów sjonistów w Karlsbadzie

BERLINO, 3 września. — Dwa-nasty w historii kongres żydów-sjonistów został otwarty dzisiaj w Karlsbadzie przy udziale 500 delegatów. Głównym tematem jest pokrycie chorągiewki żydowskiej, koloru białego i jasnoniebieskiego z gwiazdą Dawida w środku. Teatrzyki ruchome obchodzą pokazują obraz: „Powrót do Sjonu”, zdjęcie w Palestynie.

Timycański rząd turecki opuszcza Angorę

LONDYN, 2 września. — Wiadomości otrzymane z Konstantynopola pod datą środową donoszą, że tymycański rząd turecki opuścił Angorę po poniesieniu klęski przez lewe skrzydło armii tureckiej.
Według wiadomości greckich, wojska greckie miały odnieść do cudyjace zwycięstwo na tym froncie.

Serbia zaciąga pożyczkę wewnętrzną

BEŁGRAD, 2 września. — Rząd Zjednoczonego królestwa serbskiego, krotów i słoweniów, rozpisal pożyczkę wewnętrzną, na sumę 300 milionów dynarów, przyniosząca 7 procent.
Pierwszymi, którzy zakupili serbską pożyczkę, byli serbowie amerykańscy, słowacy zamieszkałe w wioskach części Indji, podpisali deklarację na sumę 200,000 dynarów.

POMIĘDZY PRUSA-MI I BAWARJĄ GROZI ZERWANIE

Bawaria protestuje przeciw dekretem rządowi Rzeszy

MOGUNCA, 2 września. — Rada ministrów bawarskich, zastanawia się nad zwolnieniem parlamentu bawarskiego na nadzwyczajną sesję, by zaprzeczyć dekretem rządowi Rzeszy Niemieckiej, — które mają być ogłoszone wbrew woli rządu bawarskiego, jako obowiązujące dla całych Niemiec. Zerwanie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Prusami a Bawarią — jest nieuniknione.

Żywność amerykańska stała w rozpamiętaniu do Rosji

RYGA, 2 września. — Wyślyka żywności amerykańskiej do Rosji odbywa się coraz bardziej.
Dzisiaj wysłano z Rygi 28 wagonów kukury i ryżu. Razem z żywnością słaną są automobole do rozwiezienia wysłanej żywności do poszczególnych miejscowości w okolicach dotkniętych głodem.
Razem z żywnością wyjechał amerykański pracownicy ratunkowi.

Amerikanin postrzelony w Czechach

LONDYN, 2 września. — Kapt. Orlanuder, z Louisvile, Ky., został ciężko postrzelony i obrabowany w pobliżu Karlsbadu w Czechach przez dwóch ludzi, którzy go namówili do zwiedzania góry Pirkenhammer, położonej w pobliżu Karlsbadu, jak donosi wiadomości nadana do Exchange Telegraph. Obydaj napastnicy zostali aresztowani.

Orjanmunder został postrzelony w głowę, pierś i ramię, i ponownie ciężko ranę może wzdrzewić.

Wielka eksplozja w kopalni węgla

HARRISBURG, 1 września. — W kopalni Harco wydarzyła się wczoraj gwałtowna eksplozja grożąca w gruzach kilkunastu górników. Dotychczas wydobyto 11 zwłok zabitych górników. W chwili wybuchu w kopalni znajdowało się przeszło 400 górników, ale zostali w porę ostrzeżeni o mającej nastąpić eksplozji i uratowali się ucieczką.

St. Zjedn. zakupują za 5 tysięcy dol. motorów Diesla

GENEWA, 1go września. — Firma Sulzer w Interthur, ogłosiła dzisiaj, że otrzymała od rządu Stanów Zjedn. zamówienie na motory Diesla dla submaryn, wartości 5,000,000 dolarów. Podobne zamówienie tyko na 6,250,000 dolarów wartość otrzymała ta sama firma od rządu japońskiego. Firma Sulzer zajmuje się tylko wyrobem systemu Diesla.

Żołnierze ugrzyżony przez ludojada umiera

MANILA (Wyspy Filipiny, 1 września. — Żołnierze Marceus Abernathy z 9-go pułku artylerji przyjechał, kupując serbską pożyczkę, byli serbowie amerykańscy, słowacy zamieszkałe w wioskach części Indji, podpisali deklarację na sumę 200,000 dynarów.

NOWY PLAN ZAŁATWIENIA SPRAWY GÓRNEGO ŚLĄSKA

Rada Ligi Narodów wyznacza Komitet z czterech do opracowania wyroku

KOMITETOWI POZOSTAWIONO WOLNĄ RĘKĘ

GENEWA, Szwajcaria. (Wiadomości Zjednocz. Prasy). — Rada Ligi Narodów wyznaczyła dzisiaj komitet z 4-ech do wypracowania wyroku w sprawie sporu Górnego Śląska.
Wyznaczony komitet zabiera się natychmiast do pracy po odczuciu posiedzenia Rady Ligi Narodów.
W skład komitetu wchodzi: Paul Hyman, przedstawiciel Belgji, Dr. Wellington-Koo, przedstawiciel Chin, hr. Quinones de Leon i Dr. Gaston de Cuba, przedstawiciele Brazylji. Wyznaczony komitet jest upoważniony do wysłuchania wszystkich racjonalnych, z wyjątkiem tych, którzy już brali udział w sprawie dyskusji sporu górnośląskiego.
Rada Ligi Narodów w ten sposób postawiła uniknąć sporów, jakie powstały w najnowszym Radzie Aliantów. Przedstawiciel Francji Balfour, po odczuciu posiedzenia Rady Ligi Narodów oświadczył, że to jest jedyną drogą, na której można będzie dojeżdżać sprawę i wyrok wydany w ten sposób może być uznany za sprawiedliwy i bezstronny. Wyprzedził Francji Leon Bourgeois, powiedział co następuje: „Takie postawienie sprawy umożliwi wydanie sprawiedliwego i bezstronnego wyroku, czego właśnie Francja sobie życzy.”

KOMITET BĘDZIE SIĘ STARAŁ ZAŁATWIĆ SPRAWĘ SPRAWIEDLIWIE I BEZSTRONNIE

Członkowie komitetu wyznaczonego do załatwienia sprawy Górnego Śląska, będą starali się gorliwie dojeżdżać wyroku w sprawie Górnego Śląska, który następnie przedstawi Radzie Ligi Narodów, która ostatecznie zatwierdzi przedstawiony wyrok. Rada Ligi Narodów będzie w ciągłej łączności z pracą komitetu, jakkolwiek Rada Ligi Narodów pozostawia komitetowi wolną rękę w załatwieniu sprawy sporu. W kołach Rady Ligi Narodów wyrażono dzisiaj wielkie zadowolenie z powodu przyjęcia tego sposobu załatwienia sprawy.

WIADOMOŚĆ O ZAŁATWIENIU SPORU LITWY Z POLSKĄ WYWOŁUJE WIELKIE ZADOWOLENIE

W sferach Ligi Narodów wiadomości o załatwieniu sporu Litwy z Polską w sprawie Litwy środkowej, wywołała wielkie zadowolenie. Wiadomość ta jednak zdaje się być całkowicie przedczesna, ponieważ ogłoszony projekt zgody jeszcze nie został ostatecznie zatwierdzony przez strony zainteresowane w tej sprawie.
Podstawą załatwienia sporu, który jest bliższy załatwieniu, ma być podział Litwy na dwie części, na Litwę Kowieńską, która ma być niepodległą i na Litwę Wileńską nad którą zwierzchnictwo otrzymałaby Polska.

POWSTAŃCY MAROKAŃSCY MYŚLA O WSKRZESZENIU PAŃSTWA

WYŚLYKA AGITATORÓW PO CAŁYM MARIOKO DLA ORGANIZOWANIA ODDZIAŁÓW POWSTAŃCZYCH

Wojska hiszpańskie ponoszą ciężkie straty

MELLILLA, 2 września. — Abd-el-Kerin, przywódca powstańców amerykańskich na wybrzeżu Barbary, powziął myśl stworzenia nowego marokańskiego państwa, które byłoby większe, aniżeli jakikolwiek poprzednie państwo marokańskie w dawnych czasach.
Autor powyższej wiadomości otrzymał szczegółowe wiadomości o planach już postanowionych przez przywódcę marokańskich powstańców — między innymi jest wysłanie emisjaruszy do wszystkich okręgów, w celu organizowania oddziałów powstańczych i założenie podstap dla przyszłego państwa, które zamierza stworzyć. Abd-el-Kerin domaga się, ażeby pod jego rozkazem oddano wszystkich żyjących hiszpańskich i oddano do jego użytku wszystkie broń, zbrodzą na wojskach hiszpańskich.

Powstańcy marokańscy zdają hiszpanom wielkie straty

Powstańcy marokańscy przypuścili gwałtowny szturm na obronę powojny wojsk hiszpańskich na froncie miasta Alcazar i zajęli pierwsze linie okopów. Hiszpanie ponieśli dotkliwe straty jednego pułownika, kapitana i dwóch oficerów zabitych oraz 50 żołnierzy. Powstańcy zajęli ważne punkty strategiczne na froncie Alcazar.

8 PRZYWÓDCÓW BOLSZEWICKICH ZAMORDOWANYCH

Bolszewicy podają za przyczynę listę obcych spisków

RYGA, 2 września. — W Petrogradzie zostało zabitych ośmiu przywódców bolszewickich w ciągu ostatnich kilku miesięcy. Trocki podaje za powód zbrodni spisek szpiegów amerykańskich i francuskich postępujących w związku z monarchistami rosyjskimi. Bolszewicka agencja wydomościwo dodaje, że spiskowcy zamierzali wykonać zamach na życie Zinowiewa, — przewodniczącego III Międzynarodówki, Maksyma Gorkiego i M. Anstutowa, przewodniczącego rosyjskich unji przez wyspy oraz obrabowanie pociągu nalożonego złotem, na którym znajdował się bolszewicki komisarz handlu i przemysłu Leonidas Krassin.

75 przemyślowych robotników świata zamierzają zrobić więźniem

LONDON, N. D. 2 września. — 75 przemyślowych robotników świata zostało aresztowanych po przyjeździe do miasta z zamiarem zrobienia więźniem, w którym było zamkniętych 5 ich towarzyszy. Reszta zwolnionych przemyślowych robotników świata, którzy się zgromadzili w okolicy by stać w otwartości dla pomocy atakujących więźniem została rozpedzona przez straż obywatelską.

Ford ocenia swój majątek na 263,000,000

Finansisci obliczają majątek Forda na \$750,000,000
DETROIT, 2 września. — Ostatnia ocena rzeczoznawców podatkowych wykazuje, że Henry Ford prawdopodobnie będzie najbogatszym człowiekiem na świecie. Majątek Forda został oceniony przez asessorów podatkowych na 263,000,000. Detrotejscy bankierzy są jednak innego zdania i twierdzą, że majątek Forda należy obliczać najmniej na 750,000,000 dolarów.

Zmieniony przez fale z łodzi podwodnej

ROVINCEBORNÉ 2 września. — J. G. Suple, operator telegrafu iskrowego na submerynii O-9, został zmieniony z pokładu łodzi podwodnej przez wielką falę i zginął bez śladu, podczas manewrów kontrtorpedowych.

Hoover przestrzega rząd bolszewicki, ażeby się spieszył z zakupem żywności

Stany Zjednoczone gotowe są żywić dzieci, ale bolszewicy muszą żywić starszych

NEW YORK, 2 września.

Sekretarz handlu i przemysłu Herbert Hoover zawiadomił bolszewicki rząd rosyjski, aby się spieszył z zakupowaniem żywności dla starszej ludności rosyjskiej umierającej z głodu, ponieważ amerykańskie organizacje ratunkowe będą żywić tylko głodne dzieci.
Wobec bezrobocia panującego w Stanach Zjednoczonych, rząd amerykański nie może zadowalać starszej głodzącej ludności rosyjskiej, postawiającej bez opieki obywateli amerykańskich żyjących w niedostatku z powodu długiego bezrobocia

IRLANDJA PRZYGOTOWUJE SIĘ DO PRZYJĘCIA WARUNKÓW ANGLJI

Odpowiedź Irlandji została wreczona premierowi Lloyd Georgeowi

DUBLIN, 1-go Września. — Odpowiedź parlamentu irlandzkiego na ostatnią notę Anglii została wreczona Lloydowi Georgeowi, przebywającemu w Szkocji na oczekiwaniu wacacyjnym. Dopóki Lloyd George nie ogłosi odpowiedzi, tymczasem rząd irlandzki nie ogłosi treści odpowiedzi.
Według wiadomości pochodzących z wiarygodnych źródeł, ten ostatniej odpowiedzi irlandzkiej ma być o wiele bardziej pojednawczy, aniżeli poprzednie noty tymczasowego rządu irlandzkiego i jest zapowiedzią, że tymczasowy rząd i parlament irlandzki godzą się z myślą przyjęcia ostatecznych warunków Anglii dla zawarcia pokoju.

WŁOCHY PRZYJMĄ URZĘDOWY UDZIAŁ W KONFERENCJI OGRANICZENIA ZBROJEŃ

WASZYNGTON, 2 września. Rząd włoski zawiadomił prez. Hardinga, że przyjmuje urzędowo zaproszenie na konferencję ograniczenia zbrojeń, która się odbędzie w rozszerzonej podjęsianiu zawieszania broni alianckich z Niemcami w dniu 11-go listopada. Przyjście zaproszenia przez rząd włoski wyraża listę zaproszonych do udziału konferencji: Anglii, Francji, Chin, Japoni, które już dają zadowalającą odpowiedź.
Wiadomość o urzędowym przyjęciu zaproszenia nadesłał ambasador Stanów Zjedn. we Włoszech Richard Washburn Child, który został poproszony o przesłanie zawiadomienia rząd Stanów Zjedn. o przyjęciu zaproszenia przez rząd włoski.
Włoski rząd zawiadomił o przesłaniu zawiadomienia ambasador Stanów Zjedn. we Włoszech Richard Washburn Child, który został poproszony o przesłanie zawiadomienia rząd Stanów Zjedn. o przyjęciu zaproszenia przez rząd włoski.

Stany Zjednoczone uznają nowy rząd Meksyku

Ostatnia przeszkoda do nawiązania stosunków Meksyku ze St. Zjedn. usunęta

WASZYNGTON, 1 września. — Uznanie nowego rządu meksykańskiego za generałem Obregonem, jako prezydentem przez St. Zjedn. jest bliższym u. rzeczywistości.
Wyrok najwyższego sądu meksykańskiego uznający za niekonstytucyjny 27 artykuł, na mocy którego wszystkie koncesje zagranicznych kompanij ukończonych ostatnią przeszłością powstrzymują nawiązanie stosunków pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Meksykiem.

Zagubiony na morzu okręt odnaleziony

MONTREAL, 2 września. — Okręt kanadyjski „Importer”, uważany za stracony na Oceanie Spokojnym, został odnaleziony na pelnym morzu, pozbawionym steru. Okręt „Observer” wziął zagubiony okręt na inny i holuje go do najbliższego portu. Okręt „Importer” leżał bezwładny na wodach Oceanu Spokojnego około 500 mil na zachód od San Francisco.

Demontacja bezrobotnych w Londynie

LONDYN, 2 września. — W Londynie odbywała się codziennie wielkie demonstracje bezrobotnych. W wielu punktach miasta została wezwana policja do utrzymania porządku. 10,000 tłum bezrobotnych udało się w pochodzie do wydziału opieki nad bezrobotnymi i domagali się w groźnej postawie pracy i chleba.

Hiszpania powołuje dalsze 50,000 wojsk pod broń

MADRYD, 2 września. — Hiszpański minister wojny po roku dziesiąt pod broń rocznik w roku 1920, który dotychczas był wyjęty od obowiązku służby na froncie. Liczba żołnierzy zmobilizowanych z tego rocznika wynosi 50 tysięcy żołnierzy. Hiszpańskie wojsko wojskowe kołozg mobilizacji silnej eskadry lotniczej, które będzie wysłana do Marokko — dla robenia wywiadów nad terytorjami zajętymi przez powstańców.

Gaszą 20 ar wienem

CARLSLIE, 2 września. — Cierdzielnie chleb młodego wina gątkino „Ederberg” uwyło do gaszenia ognia, który powstał w zabudowaniach farmersa Gilberta Beerna, gdy znaleziono wina, które było młodo pod ręką. W ostatnim ciągu nagrzania zniszczono bliżej 20000 galonów wina. Wino przelewano w kufły i rozlewano po dachach zabudowań, które kilkakrotnie pożyły się, zaimo- wało od gorąca pochodzącego z ponagłego budynku.

Newy Świat
Printed and published daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., INC.
Subscription rates: Annual \$1.00, Six Months \$0.60, Three Months \$0.35

Z CHWILI

Na tle ogólnie niepomyślnych wiadomości, jakimi żyje ludność w ostatnich siedmiu latach, zdawają się czasami podziwiać, które dowiodą, że nie tak już źle i beznadziejnie jest na tym naszym najmilszym ze światów. Oto u czczeni lekarze ogłosili nam sprawozdanie z badań nad śmierciotwórczością ludzi za ubiegłe ćwierćwiecze. Za sprawozdania tego dowiadujemy się, że pomimo ciężkich warunków, w jakich żyła narodość, żywych przetrwało 40 procent, czyli 40 na 100.

Lekarze twierdzą, że dzieje się to z powodu znakomych wynalazków, lekarstkich, ograniczających choroby takie, jak suchoty, tyfus, i cały szereg innych, zabierających jeszcze do niedawna rocznie miliony ofiar.

W następnym dwudziestu pięciu latach, wiekoda przetrze żyć 40 procent najmniej z 100.
Ba, podnoszą się coraz częściej głosy, zapowiadające, że ludzie w przyszłości będą mogli śmiało żyć za dwadzieścia lat i że to będzie całkiem normalne.

Wywodom meźow nauki nikt przeczyć nie ma ochoty. Ale jeżeli świadą jedynie takim piekielnym jak obecnie i w przyszłości, ciężkie bardzo, to zdobędzie się na tyle odwagi, aby sobie iść między się na tym leś padole.

Jeżeli dzisiaj na długie wybitnie nie wytrwają, to wytrwają, to ludzie, którzy mają wszystko, aby żyć jaknajdłużej, to co się da powiedzieć o biedakach wnikających ciężej z białymi, niepowolnymi nigdy jutro. Ale miejmy nadzieję, że to ci, którzy potrafia przedziwne życie istocie ludzkiej, będą umieli także zmienić warunki, aby życie się nie przykrzyło.

Nawet pisma kapitalistyczne są oburzone do głębi wypiekami w zagłębiu węglowym w West Virginia. Muszą zdążyć się tam i tamże rzeczą, skoro się wiersi obrzydli baronów węglowych ocieja, że rząd Stanów Zjednoczonych powinien przedewszystkiem widnieć w gospodarce i samowładztwo kłaków do słynnego już dzisiaj zagłębia w powiatach Logan i Mingo.

Baronowie węglowi, którzy od kilkunastu miesięcy terroryzują górników nie zważając na organizację unijną, jaką się organizują, upraszczając poprostu u obywateli system, prawniczy i nielubowlany.

Stwierdził w powiatach, które się objęte plomieniem walki, jest niejaki Chaffin, płaćny sługa baronów i pierwszej wódz zbroj i mordca.

Górnicy walczą, bo wiedzą, że im więcej obłądnę niewolniczo nie obłą. Nie oni są winni, bez ci, co w wieku dwudziestym w cywilizowanej Ameryce, traktują robotników jak zwierzęta.

KWESTJA WILNA

Depesze doniosły, że kwestja Wilna, względnie Litwy Środkowej, została rozstrzygnięta. Według decyzji Litwy Narodów ma być dew Litwy, jedna ze stolic w Kownie, a druga ze stolicą w Wilnie. Ta druga cackiem niezależna od Litwy kowieńskiej, pozostała pod opieką i kontrolą Rzeczypospolitej Polskiej.

Wiadomości jednak okazały się przedwczesne. Jest natomiast prawdą, że spór Polski z Litwą kowieńską o Wilno, jest w ostatniej fazie i że kwestja jest zupełnie opracowana i zdecydowana w odpowiednich komisjach Ligi.

Brak jedynie dotychczas podpisu i zgody przedstawicieli Litwy kowieńskiej, którzy zachęcani przez swoich opiekunów z Londynu i Berlina, wstrzymują ostateczne załatwienie kwestji wileńskiej.

Ogólnie biorąc, Liga Narodów pretensje litwinów uznana za niesłuszne. Delegaci Ligi wysłani na teren Litwy Środkowej, przekazali się dowodnie, że w zajętych przez jej Żeligowskiego ziemach litwinów prawie że nie ma i że żądania Kowna, absolutnie nie znajdują uzasadnienia.

Pomimo to wszystko, pomimo, że jak ostatnie wiadomości głoszają sprawę Wilna zdecydowano w Lidze jednogłosem, Litwa kowieńska w dalszym ciągu protestuje i na decyzje zgodzić się nie chce.

Nie można w danej chwili prorokować, jak wreszcie i kiedy litwini się uspokoją i na fakt dokonany przy staną. Być może, że mają instrukcje, aby pozostali w opozycji do czasu, gdy na ostrze noża postawiona będzie sprawa Górnego Śląska.

Stanowisko Anglii w sprawie Wilna, chociaż nie jest tak wyraźne, jak w sprawie Śląska, jednak wiemy bardzo dobrze, że nie sprzyja Polsce.

Co zaś do stanowiska Niemiec, to Litwini mogą żywić pewne nadzieje, gdy widzą, że militarna partja w Prusach podnosi głowę i że ciagle padają pogroźki monarchistyczne w stronę Warszawy.

W Królewcu, na urzędności monarchistycznej, jen. Ludendorff, przemawiając do zgromadzonych junkrów i wojska, oświadczył:

„Należy się spodziewać, że nigdy więcej nie przyjdzie do nieprzyjacił między Niemcami a Rosją. W walce z Polską o wschodnie kresy niemieckie rozstrzygnie się prędzej czy później los Niemiec”.

Oto zapewne tego rodzaju są powody, które każą litwinom zdąć niezdolności. Liczą na to, że Niemcy pod wodzą Ludendorffów, rozpoczną rozprawę z Polską dziś lub jutro, a wtedy Wilno wpadnie im w ręce, tak łatwo, jak wypadło przed rokiem dzięki nazdowi bolszewików.

Są to naturalnie marzenia, ale nie pozbawione pewnych podstaw realnych, skoro weźmiemy pod uwagę Londyn i Berlin.

Litwa kowieńska jedzie ciągle na cudzych konikach i na nich ma zamiar wyciąć o Wilno cudzych.

Ale w Wilnie siedzi jeszcze i to siedzi mocno jen. Żeligowski.

A w Lidze Narodów niema Paderewskiego i w rządzie polskim niema Grabskiego, którzy „ze strachu” tym razem przed Niemcami, Wilna by się wyrzekli.

Litwini ciągle jeszcze nie mogą zrozumieć tej najważniejszej rzeczy, że to cudze interesy walczą z Polską, że każda przegrana Polski, to klęska i dla Litwy kowieńskiej.

Prezydent Harding posłał górnikom ostrzeżenie, że stan wojenny ogłosi.

Chafin zorganizował tysiące uzbrojonych od stóp do głów zbiorów kapitału, a w pomocy im w razie potrzeby był rzuconych parę tysięcy wojsk federalnych.

Jednym słowem, wszystko przeciw górnikom, mającym za sobą słusność, a jednocześnie wszystko broni bezprawie, gwałt i hamieństwo samowładztwa baronów węglowych.

W całej tej smutnej sprawie, zapisał się jedynie westerner, ar. młody Stanów Zjednoczonych, należący do Legionu w stanie West Virginia. Oświadczył, że do stumienia zaburzeń górniczych użyć się nie dażą.

Z PRASY I O PRASIE

„Dziennik dla Wszystkich” z Buffalo, pisze: „Dowiadujemy się, że pewien obywatel z Buffalo pociął do Polski, nie starając się o wize pasportowe w bufałolskim konsulacie.

Okazuje się, że całe mnąj litwie widać niezapłacone dzięki dolarom i sprytności do staje się do Polski bez wiaz i przesydko stawiane są prostym chłopom wychodzącym stonowiczym najpóźniejszym nabytkiem do Polski.

Rozmaite o ciemnej przeszłości osobniki i wszelkiego rodzaju paskarze dostają się do Polski bez wszelkich przeszkód, omijając konsulatory polskie w Ameryce.

Witoczenie zdobywają polskie wize konsultarne w Paryżu lub Londynie, a mogą zupełnie obchożać się bez wiaz”.

W „Wiadomościach Godzennych z Cleveland, czytamy: „Zainteresowanie sejmem Z. N. P. jaki się ma odbyć w przyszłym miesiącu w Toledo, Ohio, jest tak niska, jak nigdy poprzednio, choć sejm ten co do dwu, jak dawniej, ale co trzy lata się dziś odbywają. Czują, że wina! Niechaj sobie postawią dzisiejsie związane pytanie, że wogóle dziś ta organizacja nie szezce Polsce oddany, się nie interesuje. Dzisiejsia akcja zmian związków, ani podobnie z dawną narodową pracę, jaka istniała przed laty w Związku”.

Na miejsce ustępującego sekretarza Związku Socialistów Polskich, p. Piotrowskiego który wyjechał do Polski, wybrany został p. Czarnocki niedawno przybyły z Polski. Komitet Wykonawczy Związku przedstawia się jak następuje: Krukowski, Koniuszewski Adamczewski, Sitark, Niwogłowski, Kuzmicki i Kierowski.

RÓŻNE

WYCIECZKA STUDENTÓW POLSKICH W FINLANDII Helsingfors. — Studenci polscy uczestniczą dobiegającej do

HOLLAND AMERICA LINE
Cała droga przez wodę do Gdańska
Przedsiębiorstwo z Rotterdamu
Odbędzie w Now Yorku: „Rydan” ... 10 września

FRENCH LINE
Bezpośrednia komunikacja do GDANSKA I LIBAWY PARIS
WYPRZEŻDOKI WYPRZEŻDOKI WYPRZEŻDOKI

LA FRANCE
Wyprzeżdoki z Havru szczyt KAWERIN WĄS DO GDANSKA 21 WRZEŚNIA

Skandynawsko-Amerykańska LINIA
Do Gdańska
OKREŚ „OSCAR II” 15-go WRZEŚNIA

United States Lines
z New Yorku do Bremeni i Gdańska
PRINCES MATOIKA 15 wrześn., — 22 października — 10 grudnia.

NEW YORK — HAMBURG WPROST
Specjalne pociągi okrętowe w Oostdun, które są dobiegającym po linii 578

HAMBURG AMERICAN LINE
Kajuty 2, 3 i 4 (z łóżkami) i 5 (z łóżkami) w kajucie, kabiny dla państwa, salony i cały pokład są do dyspozycji. Jedyni polscy podróżnicy.

kresn udanej pod każdym względem wycieczki do Finlandji zaliczyno krajem i szerząco zachwyceni przesyłają kręwym i znanym podziwianiu.

W drodze powrotnej do kraju wycieczka studentów zwiedzała fabryki w Tammerfors, Nokia, Imatrze i Wyborgu. Wstępie witało studentów owacyjnie. Serdeczne przytulenie otrzymali studenci finlandzcy, ofiarstwo z generałem Munkiem na ciele profesora p. Mikollą. Pod kierunkiem państwa Max Montano i państwa Ziabickich i innych opiekunie się wycieczką organizacja studentów finlandzkiej. Prasa polska wycieczkę dłuższą strykuje.

ROKOWANIA POLSKO-GDAŃSKIE
Gdańsk. — Rokowania polsko-gdańskie dobiegają do końca. Nastąpiło porozumienie obydwu przewodniczących co do materjału, przygotowanego przez komisje dla spraw celnych, żegluga i rybołówstwa, o bębnie przedmiotem obrad są po niego.

PRZY EGZAMINIE
— Jakiej barwy jest koń? — pyta nauczyciel powierzonego swej opiece małego kształtka. — Zielone. — Doskonale! Książkę widoczną nie miał na myśli konika poiego.

PRZESYŁKI
Ofiarujemy naszym usługi w przesyłce pieniędzy do wszystkich części świata. Bank nasz został założony przeszło 110 lat temu.

THE MECHANICS & METALS NATIONAL BANK
of the City of New York
237 BROADWAY NEW YORK CITY

WIELKA PARTJA Polaków odjedzie do Polski pocztowymi okrętami wprost bez przesadania do Gdańska w następujących dniach:

BILETY okrętowe odpowiadają po najbardziej omdle, jakkolwiek dalszy wyjazd może być do wzięcia pasażerów — 15 października do Gdańska.

EMIL KISS, BANKIER
133 SECOND AVE. NEW YORK CITY

AGENCJA OKRĘTOWA
STOWARZYSZENIA MECHANIKÓW POLSKICH
224 E. 57th St., (Pom. 2 i 3 ave) New York, N. Y.

LITUANIA, 7 Września Hellig Olav 1 września
DOSTARCZAMY karty okrętowe na wszystkie linie okrętowe, starając się o najwygodniejszą podróż na okręt.

Polish Mechanics Steamship Agency
224 EAST 57th STREET, NEW YORK, N. Y.

Skandynawsko-Amerykańska LINIA
Do Gdańska
OKREŚ „OSCAR II” 15-go WRZEŚNIA

NEW YORK — HAMBURG WPROST
Specjalne pociągi okrętowe w Oostdun, które są dobiegającym po linii 578

HAMBURG AMERICAN LINE
Kajuty 2, 3 i 4 (z łóżkami) i 5 (z łóżkami) w kajucie, kabiny dla państwa, salony i cały pokład są do dyspozycji. Jedyni polscy podróżnicy.

POSPIESZNYMI OKRĘTAMI
PRZEZ
POWSZECHNIE ZNANY POLSKI BANK
EGZYSTUJĄCY OD 40-let LAT
CIESZĄCY SIĘ NAJWIĘKSZYM ZAUFANIEM W POLSKIEJ KOLONII W AMERYCE

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

G. KUNASZEWSKI
Representant Wszystkich Linii Okrętowych
Sprzedaz Szyfkart do Gdańska, Hamburga, Bremeni, Antwerpii, Rotterdamu, Tryestu na najlepszych i najszybszych okrętach

Najtansze SZYFKARTY DO WARSZAWY \$98.
— DO KRAKOWA \$97.75; — DO LWOWA \$99. —

INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU
125 EAST 14th STREET NEW YORK, N. Y.

BALTYCKO-AMERYKAŃSKA LINIA
PROSTIA DROGA MIĘDZY NOWYORKIEM I GDANSKIEM

Cała III Klasa składa się tylko z obszernych oddzielnych kajut na 2, 4, 6 i 8 osób

POSPIESZNY DWUSRUBOWY OKRĘT
NEW YORK

18,000 ton — 12 dni bez przesadania
WPROST do Gdańska

POLISH NAVIGATION COMPANY, INC.
1810 BROADWAY, N. Y. C.

SZWEDZKO-AMERYKAŃSKA LINIA
DO GDANSKA

S. S. DROTNINGHOLM ... 3 Września

Do POLSKI
Odaytamy pasażerów w kajutach po 2, 4 i 6 osób na dużej i szybkiej okrętach wprost do GDAŃSKA bez przesadania, a także i do innych portów.

Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA MECHANIKÓW POLSKICH

CLINTON, MASS.

Włec Stowarzyszenia Mechaników Polskich, zapowiadają się znakomicie. Miał przyjechać inżynier Decker z Now Yorku...

Prelegent Stow. Mech. Polskich

Jan J. S. Decker przemawiać będzie na wiecach poświęconych przedstawianiu ruchom obrządków z wojny polsko-bolszewickiej i posiadłości Stow. Mechaników w Polsce.

Z POLSKI

UNIFIKACJA BYŁEJ DZIELNICY PRUSKIEJ

Warszawski „Kurjer Polski” zamieszcza następującą rozmowę swego współpracownika z ministrem b. dzielnicy pruskiej p. dr. J. Trześniakiem...

Prelegent Stow. Mech. Polskich

Jan J. S. Decker przemawiać będzie na wiecach poświęconych przedstawianiu ruchom obrządków z wojny polsko-bolszewickiej i posiadłości Stow. Mechaników w Polsce.

PREZYDENT REPUBLIKI FINLANDZKIEJ

Pierwszy prezydent Republiki Finlandzkiej, doktor praw, Staehelberg, ma obecnie lat 55. Karjerę publiczną rozpoczął jako docent uniwersytetu w Helsinkach...

WILKES BARRE I OKOLICA

W związku z postanowioną unifikacją z. dz. pr. i nagł. zwyczajem c. p. „Gazeta Poznańska” o powodach drożyzny w artykule pod tytułem: „Trzymający zrodziła” między innymi:

PASSAIC, N. J.

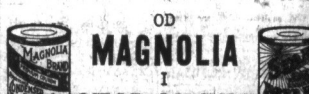
Sprawozdanie z odbytego wczemu nowojorskiego Komitetu Pomocy Górnego Śląska, który się odbył w naszym mieście, w dniu 28 sierpnia br.

Wielce został otwarty o godzinie 15 wieczorem przez ob. St. Rozena, który powołał na przewodniczącego ob. L. Pakulskiego...

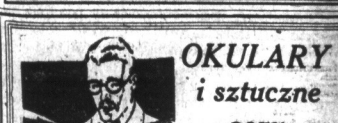
WILKES BARRE I OKOLICA

W związku z postanowioną unifikacją z. dz. pr. i nagł. zwyczajem c. p. „Gazeta Poznańska” o powodach drożyzny w artykule pod tytułem: „Trzymający zrodziła” między innymi:

ZACHOWUJCIE NALEPKI

OD MAGNOLIA STAR MLEKO I PYTAJCIE WASZEGO GOSRNIKA

OKULARY i sztuczne oczy

Wielce otwarty o godzinie 15 wieczorem przez ob. St. Rozena, który powołał na przewodniczącego ob. L. Pakulskiego...

KAPITAN JAN KOWALSKI NA OKRĘCIE „NEW YORK”

Kapitan Jan Kowalski, który do czwartku pełnił służbę kapłana na okręcie „Gdańsk”, a poprzednio jeździł na okręcie „Kosciuszko”, przyjął stanowisko kapitana na okręcie „New York”...

LABORDAY WYPRZEDAŻ UBRANIA PO cenach znacznie niższych

RUGOFF & CO. 85 Canal Street NEW YORK

Polskie Rekordy Emersona

WIELKI MIĘSKLI. Miasto Wilkes-Barre posiada pewien obszar pokładów węgla...

CIEKAWY PROCES. J. Dietrich, 23 lata, pn. 2303 Pitkin Ave. skazano za niemożliwe zachowanie się wobec dzieci.

MATKA ZDRĄDZA SYNA. Na stacji policyjnej przy Bedford Ave. zgłosiła się pani Nellie Eskosko...

ZA KULISAMI MORALNOŚCI. Przed sędzią Crepsy staneli małżonkowie M. Nowick.

DR. JACOB ABOWITZ LEKARZ 329 East 10th Street NEW YORK

DR. ZINS LEKARZ Specjalność choroby skórne i krwi 110 East 16th Street NEW YORK

DR. C. TOKARSKI 197 East 7th Street NEW YORK

DR. JACOB ABOWITZ LEKARZ 329 East 10th Street NEW YORK

DR. ZINS LEKARZ Specjalność choroby skórne i krwi 110 East 16th Street NEW YORK

DR. JACOB ABOWITZ LEKARZ 329 East 10th Street NEW YORK

DR. ZINS LEKARZ Specjalność choroby skórne i krwi 110 East 16th Street NEW YORK

DR. ZINS LEKARZ Specjalność choroby skórne i krwi 110 East 16th Street NEW YORK

5000.00 DOLARÓW \$2.00 miesięcznie

European Phonograph Company

Is Life Worth Living? Dr. Miles' Liver Pills.

TYGODNIOWA KRONIKA ILLUSTROWANA

Mistrz w pływaniu, Henryk Eliński, światowy szampion w pływaniu na długą odległość przepłynął 20 sierpnia 100 mil, a mianowicie z Brighton Beach z Long Island do Fort Lee, N. J., stamtąd do Roamer Shoal Lighthouse i z powrotem do Brighton Beach.

Karawany. — Emigrujące rodziny coraz częściej napykane są na drogach, wiodących ku wschodowi. Ch. Huebler wraz z żoną i czworgiem dzieci odbył podróż z Lebanon, Kansas, do Long Beach w Kalifornii. Koza towarzysząca tej rodzinie zasilala ją mlekiem.

Zywa w trumnie. — Przed kilku laty, słynna aktorka francuska Sarah Bernhardt chciała widzieć jak będzie wyglądała w trumnie. Kazała zrobić trumnę, odpowiednie suknie i bieliznę i tak dała się fotografować. Obecnie Sarah Bernhardt zachorowała według wiadomości z Paryża, nawet poważnie.

Przed Belwederem. — Część pochodu demonstracyjnego, urządzonego przez członków Stowarzyszenia Mechaników z Ameryki, w sprawie Górnego Śląska.

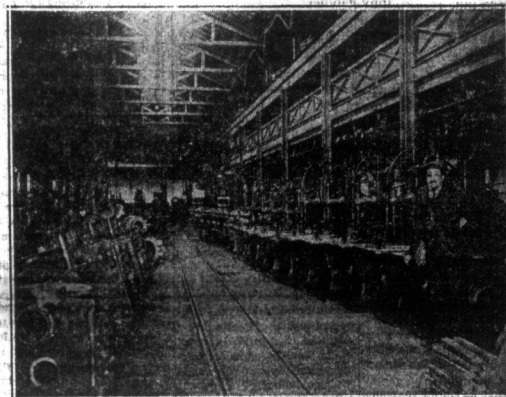
Moda na Filipinach. — Piękne kobiety filipińskie nie bardzo zważają na trwanie i kaptury mody. Jeżeli im się moda podoba, to ją długo noszą bez względu na pory roku.

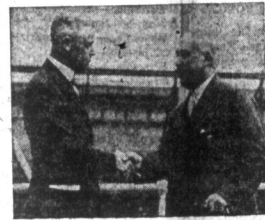
Piękności kąpielowe w Kalifornii. — W Redondo Beach, urządzono paradę pańien w strojach kąpielowych. Fotografia przedstawia dwie siostry Conley, któreby w New Yorku za niemoralność zostały skazane na dożywotnie więzienie. 60 podobnych piękności brało udział w konkursie. Ostatecznie siostry Conley odniosły pierwszeństwo.

Dwie wielkości. — Mistrz Ignacy i mały pomocnik Charlie Chaplina. Mały ministrant Charlie Chaplina, Jackie Coogan, udał się do mistrza Paderewskiego, by z nim omówić, w jaki sposób może część swego dochodu poświęcić dla dzieci polskich. (Paderewski pewnie poradził Jackie, pieniądze oddać do kasy Wydawnictwa Naxos, lub przesłać na fundusz redakcyjny „Rzeczypospolitej” do Warszawy).

Wnętrze sali fabrycznej w Porębie. — Na lewej stronie widać wykończone cylindry do lokomotyw Baldwin dla ministerstwa kolei, po prawej stronie gotowe do ekspedycji kołarki i pily taśmowe. Na obrazku widać J. Kulczyńskiego z New Yorku, kierownika warsztatów mechanicznych w Porębie.

Koniec wakacji. — Hiszpański ambasador dla Stanów Zjedn., Juan Riano i amerykański ambasador dla Hiszpanii, Cyrus Woods przed odjazdem do Europy na okręcie „Paris”.

Pies okrętowy. — „Prunes”, który w serdecznej przyjaźni żył z małżonkami na okręcie wojennym „Californian”, towarzyszy przyjaciółom, udającym się do Navy Yard.

Zuzanna Lengien. — Słynna francuska szampionka gry w tenisa, Zuzanna Lengien, która poprzednio przegrała na śniegu Wassyngtona przegrała, udała się do Forest Hill, do Long Island, by tam odpocząć po swych niepowodzeniach. — Jak widzimy, to francuscy mistrzy, jak Carpenter i Lengien, nie mają szczęścia. — przyjechali w kornach sławy i odjechali... z dala rami w kieszeniach.

W ramce rakiety. — Panna Eleonor Sears została zdjeta przy grze w tenisa właśnie w tej chwili, gdy rakietę trzymała w wysokości głowy.

Przywitała. — Poddani miłośnicy Hylanów City Hall serdecznymi słowami witali szkółki przybyłych do New Yorku, arszadowno szkółki przynajmniej trumki wyskokowe z Jamniki do rajki nowojorskiego. Ironja w City Hall i ironja na pierze us. 7.

Polskie stroje. — Rycina przedstawia kobiety polskie z obszaru plebicytowego na Górnym Śląsku. Dziełko nasze siostry, które bez względu na własne cierpienia mężów i synów wyszły na pole bitwy i chwyciły, które z piękna odzwę zwrócić się do kobiet całego świata, przedstawione są w strojach świątecznych.

Kronika miejscowa

DUCH OKRĘTÓW

Ochodzą z New Yorku
8 września - Olympic do Fran...
10 - Rotterdam do Rotterdamu...

ODCZYT W DOMU NARODOWYM

Polska Szkoła Techniczno-Handlowa urządziła w środę, 7-go września, o godz. 8.ej wieczorem w Domu Narodowym w Nowym Yorku odczyt p. o. FILOZOFOJA ŻYCIA CODZIENNEGO...

ENERGICZNI I SPRAWIEDLIWI SĘDZIA

Mimo, iż prawo wyraźnie zabrania - urzędnikom publicznym i policjantom przekroczenia progu prywatnego domu bez waznego powodu...

POZUKIWIANIA CZY JEST OKRĘTÓW DO GDAŃSKA

Warszawskie Biuro Transportowe i Nawigacyjne ogłasza, iż do Gdańska ochodzą następujące okręty...

SKŁADZIKI ODCZĘĆ I OBUIE DLA BIEDNYCH W POLSCE

Liga Kobiet w Nowym Yorku. Oddział H. zbiera przezy cię bieżący miesiąc ubrania nowe i stare dla starszych i dzieci...

KONCERT OPEROWY

W niedzielę 4-go września o godz. 8-iej wieczorem, w sali teatrualnej Irving High School odbędzie się koncert operowy pami Leoni Ogrodzkiej...

AMUSEMENTS TEATRY

6TH STREET THEATRE
Wydruk od Broadway
VICTORY THEATRE
Wydruk od Broadway

SONYA
Wydruk od Broadway

ADAM STODOR RADOSNY JESTEM, RADOSNY

Z okna spoglądam do nieba, z okna góralskiej chaty - Spiżona, spij me dzieciny nie pomań o braku chleba - Nademną granat niebiosów, przeczstży, bez żadnej chmury...

Cisza, - - - że słychać poszumy dalekiej, odległej rzeki, co w świat nieznan, daleki, śle nocą nurtów swych dumi.

Na cichym niebios szafirze przajsnio iskry się gwiazdy - Wielki wóz gotów do jazdy, Polarna skrzy się ku Lirze...

Niepokój ludzką myśl żenie nad strop niebnego granatu, ku Bogu, Wszechwładcy światu, hen, ponad gwiazdne przestrzenie.

A stamtąd dusza upada, jako ptak strzążący przelicy, ku ziemi, rajce błękity zmuszona razcie nierada, i na skrawionie kolana do cichej lekki modlitwy, by stać się Bogu - Rybitwy, duszą, co kornie oddana.

MIASTO NEW YORK STRAJK ROBOTNIKÓW SĘNICZNYCH

Od stóp do kaszkieł w bandyckim uzbrojeniu nieznanymi, pochodzenia wlokiego napadli na stacje kolei podziemnej przy Bedford Park Station, zrabowali \$150.15 i znikli jak kamfora...

DZIWIWY WYKROK

Sędzia Rozalski skazał E. O. Gibson, który się dopuścił kradzieży i złodziejstwa, na 15 lat, stawienia się do urzędnika probacyjnego...

OFIARY SAMOCHODOW. Z CITY HALL

W sprawie draftów następujące kwestie były w programie: Christian Haslop dał draft \$450, inspektorów Winterwey, James E. Turner dał draft na \$50, Winder ządał \$1000 od Józefa Heinemana...

WYCHOWANIE RODZINY. MAMA SPEKULUJE.
CZY SZKOLE
Co rozumiesz przez to słowo: „hędzieszż pozyskać chędziszż w pocie czoła”...

Immigracja

Stan wykazalenia
Nie wypuszcza się cudzoziemców liczących więcej niż 15 lat, jeżeli nie umieją czytać i pisać po angielsku...

GIOVANNI MA SPOSOBNOŚĆ ZROBIC FORTUNE?

„Giovanni co czytasz?”, pytał się swęd Olson, jednego z robotników śledzący we fabryce podczas godziny obładowej. „W kopali platyny”, odpowiadał Giovanni Willott.

DOBROE OGŁOSZENIA

PRACA DLA MĘŻCZYZN
BACZNOŚĆ KRAJOWY - Organizacja władzowa 25 do zabrania przez...
PAMIATAJKI O GŁODNYCH NA GORNYM ŚLĄSKU
KALENDARZYK ZABAW

